

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Martelaarschap tussen natie en religie: politieke liefde, poëzie en zelfopoffering in Koerdisch nationalisme

Kanie, M.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kanie, M. (2010). Martelaarschap tussen natie en religie: politieke liefde, poëzie en zelfopoffering in Koerdisch nationalisme.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <http://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Inhoudsopgave

Voorwoord	8
Inleiding: Martelaarschap en de moderne politiek	10
Inleiding	10
God en Natie	13
Het Koerdisch nationalisme en de constitutieve rol van poezie	17
De onderzoeksvragen	22
Genealogische aanpak	23
Het interactionele perspectief	24
Hoofdstukindeling	29
Hoofdstuk één: Martelaarschap, religie en de politiek van de natie	34
Inleiding	34
De islamitische shahada: een complex en betwist begrip	34
Zulm, Mazlum en martelaarschap	39
De economie van het martelaarschap	41
Moderne naties en hun martelaren	43
Nationalisme, de waarheid en het hoogste offer	46
Religie, moderniteit en nationalisme	49
Martelaarschap en subjectvorming	51
Martelaarschap en de nationalisering van religie	54
Conclusie	55
Hoofdstuk twee: Bloedige oorlogen, veranderingen in taalpraktijken en de afwezigheid van het politieke martelaarschap	59
Inleiding	59
De oorlogen zonder martelaren	61

De centralisatie van de macht en het einde van de Koerdische vorstendommen	62
Veranderingen in taalpraktijken: schrijven in het Koerdisch	65
Salim en de representatie van de val van het vorstendom Baban	71
De verklaring van de oorlog	74
Baban doden als martelaren	77
De discursieve stilte over martelaarschap	82
Conclusie	83
Hoofdstuk drie: Martelaarschap, liefde en erotiek. Ghazal poëzie en de profanisering	
van het martelaarschap	88
Inleiding	88
Ghazal poëzie: van een bedoeïenenpoëzie naar een grenzeloos genre	89
Het landschap van de Koerdische ghazal poëzie in de eerste helft van de negentiende eeuw	93
‘Ishq, liefde	95
‘Ashiq, de aanbidder	103
Ma‘shuq, de geliefde	105
‘Ishq en het literaire martelaarschap	108
Shahada en de mannelijke zelfformatie	110
Liefde tussen mannen: Kūrdî, de ‘homoseksuele’ shahid	113
Conclusie	118
Hoofdstuk vier: De taal als martelaar. Pen, zwaard en bij	123
Inleiding	123
Hacî Qadir: ballingschap en nationalisme	127
De taal als martelaar	137
De seculiere kritiek op de ghazal poëzie	146
De nationalisering van de religie	154
De herformulering van religie: religie, trein en telegraaf	159
Agency: een bij en de geboorte van het nationale subject	166
De herformulering van de genderrelaties	168
Conclusie	170

Hoofdstuk vijf: Kolonialisme, nieuwe politieke verbeelding en martelaarschap	177
Inleiding	177
De politieke ontwikkeling na de Eerste Wereldoorlog: de optimistische verwachtingen	181
<i>Têgeîshtnî Rastî</i> : de koloniale macht spreekt de taal van een dichter	186
Een natie van helden en mazlums, onderdrukten	196
<i>Têgeîshtnî Rastî</i> en het discours van seculier politiek offer	197
Nieuwe kranten, nieuwe ontwikkelingen na de oorlog	200
<i>Pêshkewtin</i> : de natie moet eerst gereinigd worden	202
<i>Bangî Kurdistan</i> : het uitvinden van Kurdayetî	206
<i>Rojî Kurdistan</i> : angst, body politic en martelaarschap	213
<i>Bangî Heq</i> : verzet, religie en martelaarschap	221
<i>Umêdî Istîqlal</i> : nationalisme en zelfkritiek	225
Conclusie	228
Hoofdstuk zes: Revolutionair martelaarschap, pijn en het nationale politieke traum	236
Inleiding	236
Een nieuw collectief zelfbeeld	239
Zes september en het politieke discours van martelaarschap	248
Martelaarschap en de creatie van het nationale trauma en de nationale wil	257
Verdere secularisering van het discours van martelaarschap	260
Het revolutionaire geweld en het communistische martelaarschap	262
Seculier martelaarschap en religie: het martelaarschap van de vier officieren	267
Fahd, de seculiere communistische martelaar	270
Srûd, de jeugd als de toekomstige martelaren	278
Pêshmerge: mannelijkheid en de romantiek van het gewapende verzet	285
Zelfmoordmartelaren: de PKK en Ansar al-Islam	288
Conclusie	295
Algemene Conclusie	302
Genealogische en interactionele aanpak	303
Martelaarschap en de moderne nationale politieke subjectiviteit	307
Martelaarschap, religie en secularisatie	308
Pijn, angst en nationalisme	312

Nationalisme, religie en poezie	314
Gender en martelaarschap	317
Engelse samenvatting	319